

Doğada Bu Ay

İğne Yapraklı Ağaçlarla Tanışmanın Tam Zamanı

Birçok ağaç sonbaharda yapraklarını dökmeye başlar ve kışın neredeyse tamamen çıplak kalır. Bazı ağaçlarsa her mevsim yeşildir. Çam, sedir, ardıç, göknar, ladin, servi gibi. Bu ağaçlara “iğne yapraklı ağaçlar” denir. İğne yapraklı ağaçların yaprakları çoğunlukla iğneye benzer. Ancak servi ve mazi gibi bazı türlerin yaprak uçları sivri değildir.

İğne yapraklı ağaçların yapraklarının üzerine dokunduğunuzda mumsu bir tabakanın varlığını hissedersiniz. Bu tabaka yaprakların

soğuktan korunmalarını ve daha az su kaybetmelerini sağlar.

İğne yapraklı ağaçların her zaman yeşil olmalarının nedeni, yapraklarını dökmemeleri değil. Bu ağaçlar da birkaç yılda bir yaprak dökerler. Ancak bütün yapraklar aynı anda dökülmez. Bu nedenle hep yeşil görünürler.

İğne yapraklı ağaçlarda, aynı ağaçta hem erkek hem de dişi kozalaklar bulunur. Kozalaklar çoğunlukla koni şeklindedir. Servi ve mazi gibi bazı türlerin kozalakları yuvaraktır.

Fotoğraf: Jakup Horak

Sedir

Yaprakları kısadır. Tek bir noktadan, ikiden fazla yaprak çıkar. Bu özelliğiyle diğer iğne yapraklılardan kolayca ayrılır. Dünyanın en büyük sedir ormanı Antalya'daki Çıglıkara sedir ormanıdır. Bu orman koruma altındadır.

Fotoğraf: Rasatnik Hadjiev

Göknar

Göknarlar yüksek bölgeleri ve nemi sever. Kozalakları yukarı doğru ve dik durur. Gövdeleri diğer iğne yapraklı ağaçlara göre daha pürüzsüz ve gridir. Kazdağı göknarı dünyada yalnızca Kaz Dağları'nda bulunur.

Çam

Ülkemizde karaçam, sarıçam, fıstık çamı, kızılçam ve halep çamı olmak üzere beş çam türü var. Her biri farklı bölgelerde yaşıyor.

Ardıç

Katran, Finike, kokulu, boylu adı verilen türleri bulunur. Ardıç denince akla hemen ardıç kuşu gelir. Bu ağacın tohumları ardıç kuşları sayesinde başka yerlere taşınır.

Ladin

Ladinin kozalakları göknarın tersine aşağı doğrudur. Yaprakları da sedirinki gibi kısadır. Her bir ladin yaprağı sedirden farklı olarak ayrı yerden çıkar.

Servi

Servi, dayanıklı ve her mevsim yeşil olduğu için sıklıkla mezarlara dikilir. Diğer ağaçlardan farklı olarak yapraklarının ucu sivri değildir.

Kaynaklar

Ağaçlar, Tuğrul Mataracı, TEMA Yayınları, 2002
Çevre ve Orman Bakanlığı Web Sayfası -
<http://www.ogm.gov.tr/agaclarimiz/>
TÜBİTAK Bilim ve Teknik Dergisi Merak Ettikleriniz Bölümü
http://www.biltek.tubitak.gov.tr/merak_ettikleriniz

Burcu Meltem Arık
burcu.arik@gmail.com